

СТАНОВИЩЕ

Докторска дисертация на тема: “РЕЛАЦИЯТА ПСИХИКА СОМАТИКА”

Докторант: КРАСИМИР КРЪСТЕВ ИВАНОВ

Дал становището: доц. д-р Паулина Петкова Дамянова

Дисертационната тема е сериозна и важна за съвременната практика на консултиране както за психолозите, така и за лекарите. Иванов има потенциал и личен опит на лекар и психолог консултант, което му дава възможност да я разработи.

Съдържанието е оформено в три основни глави. Първата глава е много добре систематизиран обзор, включващ ранните подходи изучаващи връзката психика – соматика и съвременните психосоматични школи систематизирани в седем основни групи. Обзорът е свидетелство за богатата информираност и умение на докторанта да привнеса личната си оценка към стойността на всяка школа.

Втората глава е върху организация на емпиричното изследване. Целите, задачите и хипотезите са добре формулирани. Използвани са три основни методики, от които скринингът за психосоматична предиспозиция е авторска разработка. Много добър обзор и личен теоретичен конструкт са основа на изграждането на скрининговия тест. Подробно представените сериозни статистически анализи доказват неговата надеждност като изследователски инструмент.

Третата глава е анализ и интерпретация на получените данни от емпиричното изследване. През статистическите анализи се доказва, че съществува специфична личностова предиспозиция към психосоматичните заболявания и тя може да бъде обективизирана чрез скринингов психологически инструмент. Очертани са специфични различия между здрави и болни при емоциите и копинг стратегии за справяне с житейски затруднения. Коректно изведено от статистическите анализи докторантът интерпретира, че Психосоматичното разстройство е фактор, който води до дисфункционалност в сферата на емоционалната компетентност, но не се наблюдават различия при копинг стратегиите, които са формирани в по–

ранният етап на развитие. Интересни са анализите за различия между групите в метанивото на поведенческия контрол и пола.

В обобщените интерпретации е изведен динамичен модел на психосоматичната предиспозиция, който е изграден в три оси в циркулярна взаимовръзка. Този модел кореспондира със съвременните когнитивно поведенчески школи, но привнася авторски елементи на обогатяване със соматични възприятия и ниво на емоциите, с интра- и екстраличностния тип на поведение. Съразмерно на съществените изводи от дисертацията са изведени шест основни приноса насочени към практико-приложната област на психологичното консултиране, за оценка и превенция на психосоматичните заболявания. Най-сериозен от тях е авторския специализиран скринингов въпросник за оценка на психосоматичната предиспозиция, който дава възможност за ранна оценка на риска от психосоматично заболяване.

В заключение като член на научното Жури считам, че дисертационният труд на Красимир Кръстев Иванов отговаря на високите изисквания за докторски дисертационен труд и предлагам да му бъде присъдена образователната и научна степен „Доктор”.

11.11. 2011 г.

Рецензент: